

SPREEK
TAAL 1

Familie & vrienden

vanDale

VOOR BEGINNENDE SPREKERS VAN
HET NEDERLANDS (NIVEAU 0-A1+)

MODULE 2: DEZE MODULE IS ONDERDEEL
VAN EEN VIJFTIENDELIGE SERIE

Familie & vrienden

1. Mijn familie	p. 1
2. Feest!	p. 8
3. Een vriend van vroeger	p. 14
4. Geboren	p. 20
5. Praktijkopdracht	p. 27
6. Overzicht woorden en standaardzinnen	p. 28
7. Begeleidershandleiding	p. 29

bekijk foto / plaatje /
ding / mens

praat samen

wijs aan

luister naar begeleider /
andere mensen

luister naar audio op
www.vandale.nl/spreektaal

zeg na / geef antwoord

zeg het gesprek na /
maak het gesprek af

tik op de tafel

sta op

een spelletje

naar buiten

info

kijk in de handleiding

1. Mijn familie

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wie zie je op de foto?

Vertel over je eigen familie.

Heb je broers? Heb je zussen?

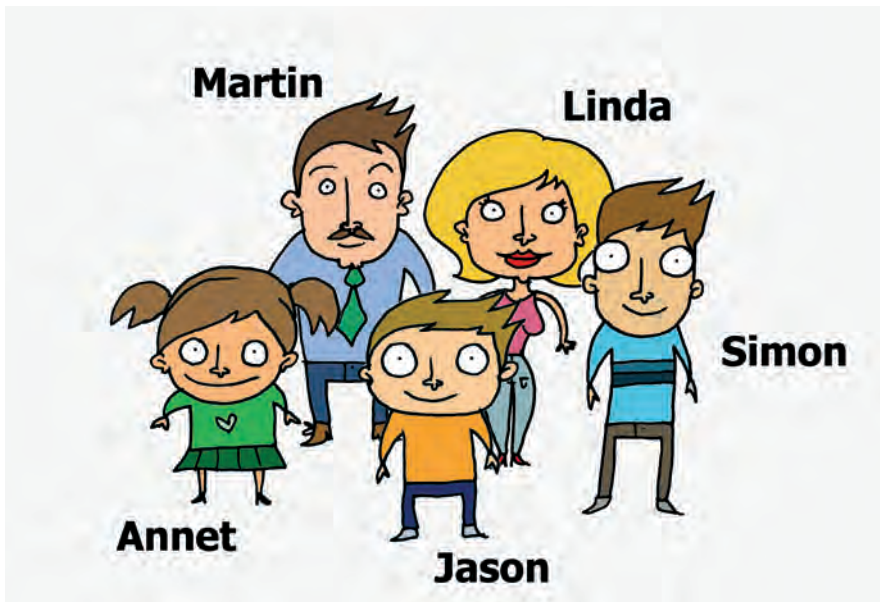
Hoeveel? Hoe heten ze? Waar wonen ze?

Hoe heten je vader en moeder?

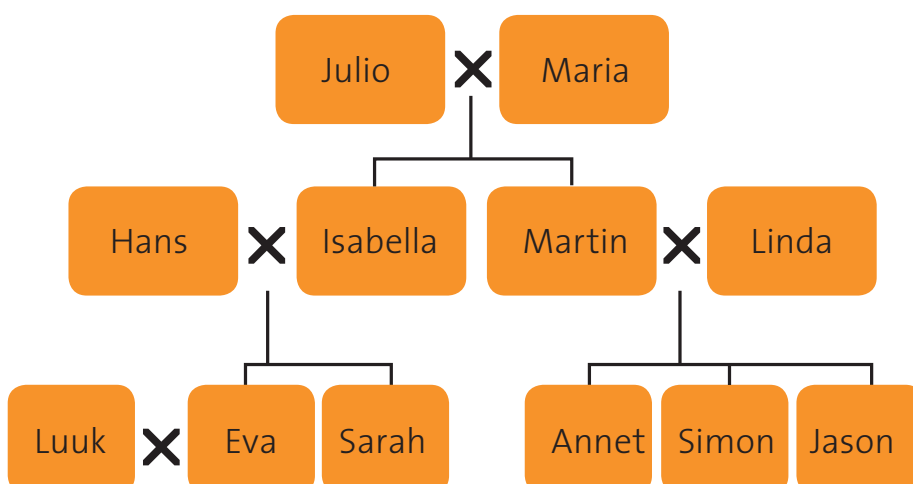

2. Luister naar de tekst *Mijn familie (1)*.
Simon vertelt over zijn familie.

3. Luister nog een keer naar de tekst.
Bekijk de stamboom van de familie Sanchez.

4. Praat met je begeleider.

Hoe ziet je familie eruit?
Heb je ooms en tantes?
Heb je neven en nichten?
Hoeveel?

5. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest een aantal zinnen voor. Kijk naar de stamboom van de familie Sanchez. Zijn de zinnen goed? Zeg ja of nee.

1. Isabella is de moeder van Eva.
2. Martin is de broer van Linda.
3. Julio is de opa van Hans.
4. Annet is de zus van Jason.
5. Hans is de oom van Sarah.
6. Linda is de tante van Eva.
7. Maria is de oma van Sarah.
8. Simon is de neef van Eva.
9. Sarah is de nicht van Luuk.
10. Martin is de vader van Annet.

6. Luister naar het gesprek *Mijn familie (2)*. Je hoort Marloes en Mohammed.

7. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest het gesprek voor. Hoor je het woord 'broer'? Tik op de tafel als je het woord 'broer' hoort.

8. Luister naar je begeleider en geef antwoord.

Welk woord hoort erbij?

Voorbeeld:

man	<i>vrouw</i>
jongen	<i>meisje</i>

1. vader	.....
2. broer	.....
3. zoon	.....
4. neef	.....
5. zwager	.....
6. opa	.....
7. oom	.....
8. schoonzoon	.....

9. Taalriedel

Is dat jouw familie?

Is dat jouw familie?

Ja, dit is mijn vrouw.

Ja, dit is mijn vrouw.

En wie zijn dit?

En wie zijn dit?

Dit zijn mijn dochters.

Dit zijn mijn dochters.

Is dat je zus?

Is dat je zus?

Nee, dat is mijn schoonzus.

Nee, dat is mijn schoonzus.

Wat een leuke foto!

Wat een leuke foto!

10. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Dit is mijn familie.
2. Is dit je broer?
3. Nee, dat is mijn zwager.
4. Woont je broer in Nederland?
5. Ja, gelukkig wel.
6. En dit zijn mijn ouders.
7. Zij wonen in Irak.
8. Ik heb ze drie jaar niet gezien.

11. Zeg het gesprek na.

Mohammed: Wat een leuke foto!
Is dat jouw familie?

Joke: Ja, dit is mijn man.
En dit is mijn zoon.

Mohammed: Hoe oud is je zoon?

Joke: Hij is vijf jaar.

Mohammed: Is dat je vader?

Joke: Ja, hij woont in Spanje.

12. Maak het gesprek compleet.

Je gaat koffiedrinken bij je buurman. Hij stelt vragen over je familie.
Geef antwoord.

- Simon: Hoi ....., alles goed?
Ik: .....
Simon: Wil je koffie?
Ik: .....
Simon: Vertel eens wat over je familie.
Wonen je ouders ook in Nederland?
Ik: .....
Simon: Heb je broers en zussen?
Ik: .....
Simon: Waar wonen zij?
Ik: .....
Simon: Dit is mijn nichtje, de dochter van mijn broer.
Heb jij ook neefjes en nichtjes?
Ik: .....
Simon: Hoe oud zijn ze?
Ik: .....

13. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag naar de familie van de ander. De ander reageert.

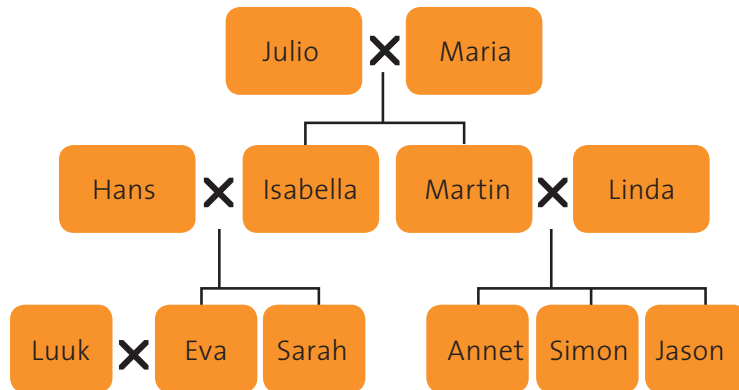

14. Spelletje

Wie ben ik?

15. Kijk naar de foto. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen?
Hoe heten de kinderen?
Is het een gezellige familie?

Is dit een familie?
Wat doen ze?

16. Vertel over je eigen familie.

2. Feest!

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Wanneer vier je feest?

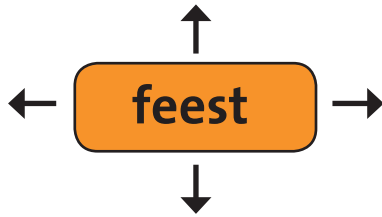
Wie nodig je uit op een feest?

Wat zeg je als iemand jarig is of als iemand gaat trouwen?

Wat is het verschil tussen een feest in Nederland en een feest in je eigen land?

2. Praat met je begeleider. Waar denk je aan bij het woord 'feest'?

3. Bekijk het briefje. Het is een uitnodiging voor een feest.
Luister naar je begeleider. Wijs het antwoord aan in het briefje.

Feest

Amsterdam, 10 juli 2012

Lieve familie en vrienden,

Naomi is jarig! Daarom vieren wij feest.
Het feest is op zaterdag 13 augustus. Het begint om 15.00 uur.
Jullie zijn van harte welkom! Bel even als je niet komt.

Groeten van Jim en Naomi

Jim en Naomi Willems
Nagtegaallaan 23
1066XA Amsterdam
tel. 06 78154310
Email: JWillems@kpnmail.nl

Wie geeft een feest?

Wanneer is het feest?

Hoe laat begint het feest?

Wat is het telefoonnummer van Jim en Naomi?

4. Luister naar het telefoongesprek *Feest!*. Je hoort René en Naomi.

5. Luister nog een keer naar het telefoongesprek en geef antwoord.

Waarom kan René niet op het feest komen?

6. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een deel van het gesprek voor. Welk woord hoor je?

Met Naomi Willems.
Hoi Naomi, ... René.

Hoi. Hoe gaat het?
..... . Bedankt voor je uitnodiging.

Ik kan niet komen.
Oh, wat ..... .

Zullen we een andere keer afspreken?
Ja, dat is goed. Veel ..... op je feest.

7. Luister naar je begeleider. Hoeveel woorden hoor je?
Steek het aantal vingers op.

8. Luister naar je begeleider. Wat hoor je? Sta op.

9. Taalriedel

Hoi Naomi, met René.

Hoi Naomi, met René.

Hallo René, hoe gaat het?

Hallo René, hoe gaat het?

Prima! En met jou?

Prima! En met jou?

Ik kan niet komen.

Ik kan niet komen.

Oh, wat jammer.

Oh, wat jammer.

Ik moet werken.

Ik moet werken.

Veel plezier!

Veel plezier!

10. Zeg het gesprek na.

Jim: Hoi Abdel, met Jim.

Abdel: Hallo. Alles goed?

Jim: Ja, prima. Ik geef een feest.

Kom je ook?

Abdel: Leuk! Wanneer is het?

Jim: Zaterdag dertien augustus.

Abdel: Helaas, ik kan niet op zaterdag.

Ik moet werken.

Jim: Oh, wat jammer.

- 11. Luister naar je begeleider. Je begeleider stelt een vraag.
Wat kun je antwoorden? Bedenk zoveel mogelijk antwoorden.**

Kom je ook op mijn feest?

- 12. Maak het gesprek compleet.**

Je loopt op straat. Je ziet je nicht. Zij is vandaag jarig. Zij vraagt of je op haar feest komt. Voer het gesprek.

Annemarie: Hallo ..... .
Ik: .....
Annemarie: Ik ben vandaag jarig.
Ik: .....
Annemarie: Kom je vanavond op mijn feest?
Ik: .....
Annemarie: Oh, wat jammer.
                              Zullen we een andere keer afspreken?
Ik: .....
Annemarie: Tot ziens.
Ik: .....

- 13. Vraag en geef antwoord.**

Loop rond. Je bent jarig.
Vraag of de ander morgen op je feest komt.
De ander reageert.

14. Je kind is zaterdag jarig. Je belt op naar je vriendin.
Vraag of ze zaterdag ook op het feestje komt.
Voer het telefoongesprek met je vriendin.

15. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.

Wie is deze meneer?
Waar is hij?
Wat doet hij?
Wat is zijn beroep?
Wat denkt hij?

3. Een vriend van vroeger

1. **Bekijk de foto. Praat met je begeleider.**

Wat zie je op de foto?

Heb jij veel vrienden?

Wie is jouw beste vriend/vriendin?

Je spreekt af met je vriend/vriendin. Wat ga je doen?

2. **Luister naar het gesprek *Een vriend van vroeger*.
Je hoort Safi en Paul.**

3. Luister nog een keer naar het gesprek. Wijs het goede plaatje aan.

Wie is Safi? Wijs het goede plaatje aan.

Wie is Paul? Wijs het goede plaatje aan.

4. Luister nog een keer naar het gesprek. Geef antwoord.

Safi en Paul zijn oude vrienden. Hoe kennen Safi en Paul elkaar?

5. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een zin voor. Wat hoor je? Wijs het antwoord aan.

1. Wie ..... jij?
  - a. ben
  - b. is
2. We ..... elkaar van de sportclub.
  - a. kennen
  - b. zijn
3. Dat is ..... geleden.
  - a. kort
  - b. lang
4. Hoe ..... je vrouw?
  - a. heet
  - b. ken
5. Onze ..... heet Lina.
  - a. dochter
  - b. zoon

6. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest de tekst voor. Hoor je het woord 'woon'?

Tik op de tafel als je het woord 'woon' hoort.

7. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest een gesprek voor. Waar ligt het accent in de zin?

Tik op de tafel. Luister naar het voorbeeld.

Voorbeeld:

Hallo, **ik** ben Moh**am**med. Wie ben **jij**?

Mijn naam is **Joke**.

8. Taalriedel

Wie ben jij?

Wie ben jij?

Ik ben Paul.

Ik ben Paul.

Hoi Paul. Dát is lang geleden.

Hoi Paul. Dát is lang geleden.

Woon jij in Den Haag?

Woon jij in Den Haag?

Ja, samen met mijn vrouw.

Ja, samen met mijn vrouw.

Waar woon jij?

Waar woon jij?

Ook in Den Haag.

Ook in Den Haag.

Wat leuk!

Wat leuk!

9. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Ik ben net getrouwd.
2. Hoe heet je man?
3. Mijn man heet Safi.
4. Ik woon samen met Heleen.
5. Onze dochter heet Elisa.
6. Zullen we een kopje koffie drinken?
7. Ja, gezellig.

10. Zeg het gesprek na.

Sonja:	Hoi Marieke.
Marieke:	Hallo.
Sonja:	Ken je me nog? Ik ben Sonja.
Marieke:	Hé Sonja, dat is lang geleden.
Sonja:	Ja, hoe gaat het?
Marieke:	Goed! Woon jij ook in Hoorn?
Sonja:	Ja. Ik ben getrouwd en ik heb twee zoons.
Marieke:	Wat leuk. Ik heb ook twee zoons.
Sonja:	Zullen we een kopje koffie drinken?
Marieke:	Ja, gezellig.

11. Luister naar je begeleider en geef antwoord.

Je begeleider vertelt over een goede vriend of vriendin.
Geef antwoord op de vragen.

Wat is haar naam? Wat is zijn naam?
 Waar woont zij? Waar woont hij?
 Hoe ziet haar familie eruit? Hoe ziet zijn familie eruit?
 Hoe lang kennen ze elkaar?
 Wat doen ze weleens samen?

12. Maak het gesprek compleet.

Je doet boodschappen in de supermarkt. Je ziet in de winkel een vriendin van vroeger. Je hebt haar drie jaar niet gezien. Voer een gesprek met haar.

Zeynep: Hoi ..... . Dat is lang geleden.
Ik: .....
Zeynep: Hoe gaat het?
Ik: .....
Zeynep: Waar woon je?
Ik: .....
Zeynep: Ben je getrouwd?
Ik: .....
Zeynep: Zullen we een kopje koffie drinken?
Ik: .....

13. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Je ziet een vriend van vroeger. Groet elkaar en vraag hoe het gaat. Stel voor om iets te gaan drinken. De ander reageert.

14. Spelletje

Luister naar de vraag. Degene die het antwoord heeft, staat op.

15. Vertel over een goede vriend of vriendin.

16. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen?
Hoe lang hebben ze elkaar niet gezien?
Waar kennen ze elkaar van?
Wat gaan ze straks doen?

4. Geboren

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Heb je zelf een kind?

Hoe heet je kind?

Wanneer is je kind geboren?

2. Bekijk het kaartje en wijs aan.

12 januari

Wij zijn heel blij met de geboorte van onze zoon

Thomas

Jan, Alia en Maria Berkhout
Wibautstraat 12
7098AG Rotterdam
06 36543579

Wil je beschuit met muisjes komen eten? Bel van tevoren even.

Wie is geboren?

Maria

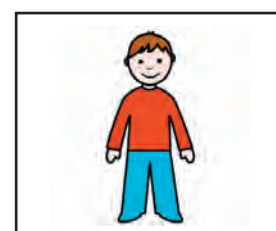
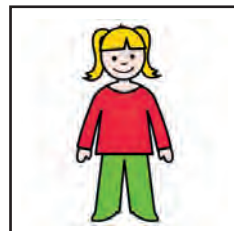
Thomas

Wanneer is het kindje geboren?

2 januari

12 januari

Is het een meisje of een jongen?

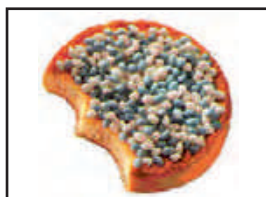

3. Praat met je begeleider.

In Nederland eten we beschuit met muisjes als een baby geboren wordt.

Roze-wit voor een meisje, blauw-wit voor een jongen.

Wat gebeurt er in jouw land als een baby geboren wordt?

4. Luister naar het telefoongesprek *Geboren (1)*.
Je hoort Jan en Siham.

5. Luister nog een keer naar het telefoongesprek en geef antwoord.

Hoe laat gaat Siham op bezoek bij Jan en Alia?

6. Luister naar het gesprek *Geboren (2)*. Je hoort Alia en Siham.

7. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Waar is Thomas geboren?

Hoeveel weegt Thomas?

8. Kijk en luister naar je begeleider.

3550 gram is ruim zeven pond. Ken je nog meer gewichten?
Kijk naar de cijfers op tafel. Luister naar je begeleider.

**9. Luister naar je begeleider. Wat kun je zeggen?
Wijs het goede antwoord aan.**

Gefeliciteerd met je zoon.

Ik kom om drie uur.

Dank je wel.

Hoe laat kom je op bezoek?

Om vier uur.

Wat is hij lief!

Doe je de groeten aan Alia?

Zal ik doen.

Dat is goed

**10. Luister naar je begeleider. Hoeveel woorden hoor je?
Steek het aantal vingers op.**

11. Taalriedel

Gefeliciteerd met je zoon.

Gefeliciteerd met je zoon.

Dank je wel.

Dank je wel.

Is alles goed?

Is alles goed?

Hij is helemaal gezond.

Hij is helemaal gezond.

Kom je vanmiddag op bezoek?

Kom je vanmiddag op bezoek?

Ja, om drie uur.

Ja, om drie uur.

Leuk. Tot straks.

Leuk. Tot straks.

12. Zeg het gesprek na.

Siham: Gefeliciteerd met je zoon.
Alia: Dank je wel.
Siham: Is alles goed gegaan?
Alia: Ja, gelukkig wel.
Dit is Thomas.
Siham: O, wat is hij lief.
Hoeveel weegt hij?
Alia: Hij weegt 3500 gram.

13. Maak het gesprek compleet. (1)

Je hebt een geboortekaartje gekregen. Je zus heeft een zoon gekregen. Zijn naam is Henri. Je wil graag bij je zus op bezoek. Je belt haar op. Voer het gesprek.

Bilal: Met Bilal.
Ik: .....
Bilal: Dank je wel.
Ik: .....
Bilal: Ja, hij is helemaal gezond.
Ik: .....
Bilal: Leuk. Kom je om drie uur?
Ik: .....
Bilal: Tot vanmiddag.
Ik: .....

14. Maak het gesprek compleet. (2)

Je gaat op bezoek bij je zus. Ze heeft een dochter gekregen. Ze heet Dana.
Voer het gesprek.

Alia: Hoi ... .
Ik: .....
Alia: Dank je wel.
Ik: .....
Alia: Ja, ze is helemaal gezond.
Ik: .....
Alia: Wil je haar even zien?
Dit is Dana.
Ik: .....
Alia: Ze weegt ruim zes pond, 3200 gram.
Ik: .....

15. Maak een praatje.

Loop rond. Je vriendin heeft een baby gekregen. Wat zeg je?

16. Je begeleider vertelt een verhaal. Luister naar het verhaal. Vertel het verhaal precies na.

17. Je vriendin heeft een baby gekregen. Je gaat op bezoek bij je vriendin. Voer het gesprek.

**18. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.**

Wie zie je?
Is het een jongen of een meisje?
Hoe heet het kindje?
Hoe oud is het kindje?
Waar is het kindje?
Heeft het broers en zussen?

5. Praktijkopdracht

Naar buiten!

1. Ga op bezoek bij een vriend of vriendin.
  - Neem foto's mee van je familie. Vertel over je familie.
  - Stel zelf ook vragen over de familie van je vriend of vriendin.
2. Is er een kindje geboren in je straat of in je familie?
  - Bel op en vraag of je op bezoek mag komen.
  - Ga op bezoek en praat met de familie.
  - Neem een klein cadeautje mee, bijvoorbeeld een paar sokjes.

6. Overzicht woorden en standaardzinnetjes

de familie	het gewicht
de broer	een kilo
de zus	een pond
de zwager	een ons
de schoonzus	een gram
de ouders	
de vader	jammer
de moeder	helaas
de oom	gelukkig
de tante	leuk
de opa	jarig
de oma	hoera
de neef	trots
de nicht	vroeger
de schoonzoon	wanneer?
de schoondochter	hoeveel?
de vriend	
de vriendin	zien
mijn beste vriend	praten
	vieren
	wegen
de foto	
het feest	
de uitnodiging	Dat is lang geleden.
op bezoek	Niets aan te doen.
een andere keer	Doe de groeten.
het briefje	Zal ik doen.
het geboortekaartje	Tot straks.
de geboorte	Tot ziens.
het beschuit	Veel plezier!

7. Begeleidershandleiding

Algemeen

De modules

Het materiaal is:

- ontwikkeld om *gestructureerd* te werken aan taalverhoging tot niveau A1(+).
- gericht op de *mondelinge vaardigheden*: luisteren, spreken en gesprekken voeren.

Wat kan een NT2-deelnemer op niveau A1?

Een deelnemer kan:

- vertrouwde dagelijkse uitdrukkingen en basiszinnen begrijpen en gebruiken;
- kan zichzelf aan anderen voorstellen;
- kan vragen stellen en beantwoorden over vertrouwde dagelijkse onderwerpen;
- kan reageren op een ander als de andere persoon langzaam en duidelijk praat en bereid is om te helpen.

Op dit niveau mag je nog geen volzinnen verwachten. Het taalgebruik van de deelnemer beperkt zich tot een klein aantal eenvoudige grammaticale constructies en uit het hoofd geleerde uitdrukkingen. Ook wemelt het nog van de grammaticale fouten.

Aanpak – globale werkwijze

Het materiaal bestaat uit vijftien modules. Elke module heeft zijn eigen thema. Er is geen vaste volgorde waarin de modules gebruikt moeten worden. Het advies is te starten met de module 'Praten over jezelf', omdat deze module in het teken staat van kennismaking. Bovendien wordt in het materiaal voor de begeleider bij deze module meer uitleg gegeven over de werkwijze van de verschillende oefenvormen.

Het stramien en de opbouw van elke module zijn hetzelfde.

- Elke module begint met een voorblad met daarop een foto of afbeelding, de naam van het thema en een korte inhoudsopgave.
- Binnen elke module zijn steeds *vier subthema's*. Deze subthema's kunnen het beste op volgorde worden doorgewerkt. Het is goed om zo nu en dan onderdelen van de module te herhalen. Dit zorgt ervoor dat de deelnemer de stof beter kan onthouden. Als een deelnemer (een deel van) de stof al beheerst, kunnen subthema's of onderdelen daarvan ook worden overgeslagen.
- Elke subthema begint met *een foto / beeldmateriaal* met daaraan gekoppeld een aantal concrete vragen. Op deze manier wordt het subthema geïntroduceerd en wordt de voorkennis van de deelnemer geactiveerd.
- Daarna komt er een dialoog. In deze *teksten* zitten de belangrijkste nieuwe woorden en zinnen. De gesprekken hoeven niet woord voor woord begrepen te worden. Het gaat om die woorden en zinnen en dat de boodschap overkomt.

- De volgende stap is de *verwerking* van die woorden en zinnen. Dit gebeurt in een aantal verschillende oefenvormen. Met heel veel herhaling om te zorgen dat het ook echt binnenkomt. Zonder die herhaling blijft er te weinig hangen. Stelt u zich voor dat u in China woont en Chinees wil leren. Dan heeft ook u behoefte aan veel herhaling om enigszins thuis te raken in deze nieuwe taal. Voor u lijkt het soms misschien saai, maar voor de leerder is dat heel anders.
- Dan volgt de fase van *communicatie*. In eerste instantie is dat nog *gestuurd*: een deelnemer voert korte voorgeprogrammeerde gesprekken / reageert op standaardvragen. Die stap is erg belangrijk. Daarna pas komt oefenen met vrije productie. In bijvoorbeeld een rollenspel laat de deelnemer zien dat hij / zij een eenvoudig gesprekje kan voeren. Dat gesprekje is nooit zo goed en compleet als de dialoog en de oefeningen daarvoor. Dat is logisch en dat hoort erbij: als mensen zelf gaan praten maken ze op dit niveau nog heel veel fouten, gebruiken ze korte zinnen enzovoort. De dialogen waren de input en het voorbeeld, maar wat ze nu zelf kunnen staat nog ver af van dat voorbeeld.
- Opdrachten bij de slotfoto's: de deelnemer fantaseert zijn / haar eigen verhaal bij de slotfoto('s). Deze foto's zijn bedoeld om *de fantasie te prikkelen en spontaan praten te stimuleren*. De deelnemer hoeft niet per se de woorden uit het thema te gebruiken; hij gebruikt de woorden en zinnen die hij tot zijn beschikking heeft. U stelt de vragen die onder de foto's staan.
- Elke module wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste *woorden en standaardzinnen*.

Wat vindt u niet terug in het materiaal?

- Lees- en schrijfoopdrachten
Het materiaal is bedoeld om de mondelinge vaardigheden te verbeteren.
- Expliciete aandacht voor grammatica
Dat is op dit niveau nog niet nodig. Een deelnemer krijgt standaardzinnen aangeboden die hij/zij kan gebruiken.
- Klankoefeningen
In de modules wordt geoefend met de uitspraak van woorden en zinnen. Voor specifieke klankoefeningen verwijzen we naar Uitspraaktrainer (uitgave Boom).

Instructie

In de modules wordt gebruik gemaakt van steeds dezelfde instructie. Bij elke instructie hoort een pictogram ter illustratie (zie bijlage). De woordenschat die in de instructie gebruikt wordt staat in onderstaand kader.

bekijk	loop rond	de begeleider	het woord nog een keer
luister	tik	het gesprek	de zin steeds
praat	geef antwoord	de vraag	de foto
wijs aan	zeg na	het antwoord	het plaatje

Total Physical Response

Met TPR (Total Physical Response) wordt het leren van taal gekoppeld aan fysieke actie. Via TPR kan de begeleider steeds de nieuwe woorden / instructies introduceren en oefenen. Hoe werkt TPR? Een concreet voorbeeld:

De begeleider wil duidelijk maken wat de instructie 'wijs aan' betekent. Hij / Zij zegt: ik wijs de tafel aan. De begeleider wijst **tegelijkertijd** de tafel aan. Dit herhaalt hij / zij een aantal keer waarbij steeds een ander (bij de deelnemer bekend) woord gebruikt wordt (stoel, boek, muur etc.). De volgende stap is dat de begeleider instructies geeft aan de deelnemer die hij / zij moet uitbeelden. Daarna kan de link gelegd worden naar de specifieke oefening.

De oefeningen

De deelnemers hoeven niet of nauwelijks te schrijven. Zij reageren op vragen door dingen aan te wijzen, vingers op te steken, te tikken, iets te doen en/of te praten. Dit is ook voor leeders die wel kunnen lezen en schrijven een prima manier om mondelinge taal te verwerven. Als deelnemers niet kunnen lezen, moet de begeleider de geschreven antwoorden voorlezen

Een aantal oefeningen heeft enige uitleg nodig:

- De luisterteksten

De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de tekst / het gesprek;
- de deelnemer luistert nog een of twee keer, hierbij zijn begripsoefeningen opgenomen;
- de begeleider bespreekt met de deelnemer de tekst / het gesprek aan de hand van de begripsoefeningen.

- Taalriedel

De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met tekst / zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

Nb. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

- Zeg na

Zeg na is te vergelijken met de taalriedel. De zinnen staan niet op de audio, de begeleider leest de zin voor, de deelnemer zegt na.

Bij een aantal oefeningen staat meer informatie in de begeleidershandleiding die bij elke module beschikbaar. Dit kunt u zien aan dit pictogram.

Groepsgrootte

De meeste oefeningen kunnen zowel in groepjes van twee/drie als ook in grotere groepen gedaan worden. De dialogen kunnen in een grotere groep – na een duidelijke instructie van de begeleider – geoefend worden in tweetallen. De begeleider loopt langs, luistert naar wat er gezegd wordt (maar verbetert niet elke fout) en helpt en ondersteunt waar dat nodig is. Het gaat in deze fase van taalverwerving om het stimuleren van praten en durf en zelfvertrouwen.

1. Mijn familie

Oefening 2 en 3:

Transcript *Mijn familie (1)*

Hallo, ik ben Simon Sanchez. Ik heb een broer en een zus. Mijn eh ... broer heet Jason en mijn zus heet Annet. Ik ben twaalf jaar, Jason is negen jaar en mijn zus is drie jaar. Wij wonen met onze ouders in Amsterdam. Mijn moeder heet Linda. De naam van mijn vader is Martin. Mijn vader heeft één zus. Zij heet eh ... Isabella. Zij is getrouwd met Hans. Hij is de zwager van mijn vader. Zij hebben samen twee dochters, Eva en Sarah. Eva woont samen met Luuk. Sarah woont nog thuis bij haar ouders. Eva en Sarah zijn mijn nichtjes. Ik ben hun neef. Hans en Isabella zijn mijn oom en tante. Mijn opa en oma heten Julio en Maria. Zij wonen in Spanje.

Oefening 4:

Gebruik ter illustratie foto's van uw eigen familie.

Oefening 5:

Lees de zinnen voor. Wijs steeds de personen aan in de stamboom.

Oefening 6 en 7:

Transcript *Mijn familie (2)*

Marloes:	Hé Mohammed, wat een leuke foto!
	Is dat jouw familie?
Mohammed:	Ja, dit is mijn vrouw en dit zijn mijn twee dochters.
Marloes:	En is dat je zus?
Mohammed:	Nee, nee, dat is mijn schoonzus. Zij is getrouwd met mijn broer.
Marloes:	Hé, woont je broer ook in Nederland?
Mohammed:	Ja, gelukkig wel.
Marloes:	En zijn dit je ouders?
Mohammed:	Ja, maar zij wonen in Irak. Ik heb ze al drie jaar niet gezien.

Oefening 9:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst
- de deelnemer spreekt mee met de audio met tekst / zonder tekst (met de herhaling van iedere zin)
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 14:

Maak kaartjes met daarop de namen van de familie Sanchez. Geef de deelnemers een aantal kaartjes. Elke deelnemer moet uitleggen welke persoon hij / zij op het kaartje heeft staan. Daarbij mag uiteraard de naam van de persoon niet genoemd worden. De andere deelnemers raden om wie het gaat. Gebruik hierbij de stamboom.

Oefening 15:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto.

Oefening 16:

Laat de deelnemer – als dat mogelijk is – foto's van zijn/haar eigen familie meenemen. De deelnemer vertelt aan de hand van de foto's over zijn/haar familie. Stel vragen als de deelnemer het moeilijk vindt om uit zichzelf te vertellen.

2. Feest!

Oefening 1:

Ook religieuze feesten kunnen hier aan de orde komen.

Oefening 3:

Werkwijze bij een analfabeet → bekijk samen de uitnodiging, kijk wat een deelnemer herkent in de uitnodiging (bijvoorbeeld de cijfers), kijk naar de plaatjes, lees de uitnodiging voor, bespreek samen de vragen.

Oefening 4 en 5:

Transcript *Feest!*

Naomi:	Met Naomi Willems.
René:	Hoi Naomi, met René.
Naomi:	Hoi. Hoe gaat het?
René:	Goed. Bedankt voor de uitnodiging voor je feest, maar ik kan helaas niet komen.
Naomi:	Oh, wat jammer! Je bent mijn beste vriend.
René:	Ja, ik moet werken.
Naomi:	Ja, daar is niets aan te doen.
	Zullen we dan een andere keer afspreken?
René:	Ja, dat is goed. Veel plezier op het feest. En alvast gefeliciteerd!
Naomi:	Bedankt en tot ziens.

Oefening 6:

Lees steeds een deel van het gesprek voor. De deelnemer zegt welk woord ontbreekt.

- *Met Naomi Willems.* *Hoi Naomi, **met** René.*
- *Hoi, hoe gaat het?* ***Goed.** Bedankt voor je uitnodiging.*
- *Ik kan niet komen.* *Oh, wat **jammer**.*
- *Zullen we een andere keer afspreken?* *Ja, dat is goed. Veel **plezier** op je feest.*

Oefening 7:

Lees de volgende zinnen voor:

- *Naomi is jarig.*
- *Daarom vieren wij feest.*
- *Ik kan helaas niet komen.*
- *Ik moet werken.*
- *Jij bent mijn beste vriend.*
- *Zullen we een andere keer afspreken?*

Oefening 8:

Zet de geboortedata van de deelnemers op een lijstje. Noem steeds een geboortedatum van een deelnemer. De deelnemer die zijn / haar geboortedatum hoort, staat op.

Oefening 9:

Deze taalriedel is niet beschikbaar als audio. Lees de taalriedel in ritme voor. Tik hiervoor in een vast ritme met uw hand op de tafel. Volg verder de oefening zoals beschreven bij oefening 9 uit het eerste deel van deze module (Mijn familie).

Oefening 15:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de man op de foto.

3. Een vriend van vroeger

Oefening 1:

Gebruik foto's van uzelf en uw vrienden. Laat de deelnemer ook foto's meenemen van vrienden / vriendinnen.

Oefening 2, 3 en 4:

Transcript *Een vriend van vroeger*

Paul: Hé Safi!
 Safi: Hoi. Wie ben jij?
 Paul: Ik ben Paul. Paul de Waard.
 We kennen elkaar van de sportclub.
 Safi: O ja, dát is lang geleden.
 Paul: Ja, vier jaar. Hoe is het?
 Safi: Prima! En met jou?
 Paul: Goed. Woon jij ook in Den Haag?
 Safi: Ja, samen met mijn vrouw.
 Ik ben net getrouwd.
 Paul: Nou, wat leuk! Hoe heet je vrouw?
 Safi: Ze heet Elisa.
 En jij, ben jij ook getrouwd?
 Paul: Nee, nee, nee, ik woon samen met Heleen.
 En onze dochter heet Lina.
 Safi: Zo, er is veel veranderd.
 Zullen we een kopje koffie drinken?
 Paul: Ja prima, dan kunnen we verder praten.

Oefening 5:

Lees de volgende zinnen voor:

- Wie **ben** jij?
- We **kennen** elkaar van de sportclub.
- Dat is **lang** geleden.
- Hoe **heet** je vrouw?
- Onze **dochter** heet Lina.

Oefening 6:

Lees het gesprek voor tussen Safi en Paul (zie transcript, Een vriend van vroeger).

Oefening 7:

Lees het onderstaande gesprek twee keer voor met het accent op de juiste lettergreep. De eerste keer luisteren de deelnemers alleen. Bij de tweede keer tikken zij op het juiste moment op de tafel, d.w.z. op de lettergreep / het woord waar het accent valt. Lees het gesprek nog een keer voor. De deelnemers tikken op het juiste moment op tafel.

Gesprek

Paul: *Ik ben **Paul**. Wie ben **jij**?*

Safi: *Ik ben **Safi**.*

Paul: *Woon jij **ook** in Den **Haag**?*

Safi: ***Ja**, samen met mijn **vrouw**.*

Paul: *Hoe **heet** je vrouw?*

Safi: *Zij heet **Elisa**.*

N.B. Het accent kan in de zin op meer plaatsen liggen.

Oefening 8:

Luister naar de audio. Volg verder de oefening zoals beschreven bij oefening 9 uit het eerste deel van deze module (Mijn familie).

Oefening 11:

Vertel aan de hand van een foto over een goede vriend(in). Vertel zijn / haar naam, waar hij / zij woont en hoe zijn / haar familie eruitziet. Vertel ook hoe lang je elkaar al kent. De deelnemer luistert en geeft daarna antwoord op de vragen.

Oefening 14:

Maak kaartjes met vragen en antwoorden. Geef elke deelnemer een vraag en een antwoord. Een deelnemer leest zijn / haar vraag voor. De deelnemer die het antwoord op deze vraag op zijn / haar kaartje heeft staan, staat op en geeft antwoord. Als de combinatie goed is, leest hij ook zijn vraag voor en staat iemand anders met het juiste antwoord op.

Bij deelnemers die niet kunnen lezen, eerst de vraag en het antwoord voorlezen.

Mogelijke vragen en antwoorden:

Hoe gaat het?

Goed!

Waar woon je?

In Den Haag.

Hoe heet je man/vrouw?

Wouter / Esther

Zullen we een kopje koffie drinken?

Ja, gezellig!

Enz.

Oefening 15

Laat de deelnemers – als dat mogelijk is – foto's van een vriend of vriendin meenemen. De deelnemer vertelt aan de hand van de foto's over deze persoon. Stel vragen als de deelnemer het moeilijk vindt om uit zichzelf te vertellen.

Oefening 16:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto.

4. Geboren

Oefening 1:

Praat over andere kinderen in de omgeving van de deelnemer als hij of zij zelf geen kinderen heeft.

Oefening 4 en 5:

Transcript *Geboren (1)*

Jan: Met Jan.
 Siham: Hoi Jan, met Siham.
 Jan: Hallo Siham.
 Siham: Gefeliciteerd met je zoon.
 Jan: Ja, dank je wel.
 Siham: Is alles goed met Thomas?
 Jan: Ja, hij is helemaal gezond.
 Siham: Kan ik eh ... vanmiddag even op bezoek komen?
 Jan: Leuk. Kom je om drie uur?
 Siham: Dat is goed. Tot vanmiddag.
 En eh ... doe de groeten aan Alia!
 Jan: Zal ik doen. Tot straks!

Oefening 6 en 7:

Transcript *Geboren (2)*

Siham: Hé gefeliciteerd met je zoon!.
 Alia: Dank je wel!
 Siham: Is alles goed gegaan?
 Alia: Ja, hij is thuis geboren en hij is helemaal gezond.
 Siham: Ah, gelukkig.
 Alia: Wil je hem even zien?
 Dit is Thomas.
 Siham: O, wat is hij lief.
 Hoeveel weegt hij?
 Alia: Hij weegt 3550 gram, ruim zeven pond.
 Siham: En hoe is het met Maria?
 Alia: Ze is nu naar school. Ze is erg trots op haar broertje.

Oefening 8:

TPR met de gewichten 'kilo', 'pond', 'ons' en 'gram'. Introduceer deze begrippen. Maak een aantal kaartjes met daarop verschillende gewichten. Laat zien wat hetzelfde weegt. Vb. *ik pak een pond (= vijf kaartjes van één ons), ik pak een kilo*. Geef daarna opdrachten aan de deelnemer.

Oefening 10:

Lees de volgende zinnen voor:

- Gefeliciteerd met je zoon.
- Hij is helemaal gezond.
- Ik kom om drie uur.
- Dat is goed.
- Wat is hij lief.
- Hij weegt 3550 gram.
- Maria is naar school.
- Zij is erg trots.

Oefening 11:

Deze taalriedel is niet beschikbaar als audio. Lees de taalriedel in ritme voor. Tik hiervoor in een vast ritme met uw hand op de tafel. Volg verder de oefening zoals beschreven bij oefening 9 uit het eerste deel van deze module (Mijn familie).

Oefening 16:

Lees het verhaal voor dat hieronder staat. Laat de deelnemer het verhaal **exact** navertellen, dus niet samenvatten. Lees het verhaal eventueel nog een tweede keer voor.

Verhaal:

Mijn zus heeft gisteren een baby gekregen. Het is een meisje. Ze heet Miriam. Miriam is geboren op drie augustus om één uur 's middags. Mijn zus is erg blij. Nu heeft ze twee kinderen, een jongen en een meisje.

Oefening 18:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van het kindje op de foto.

Suggesties voor extra materiaal / extra oefeningen:

- Foto's van familie / vrienden van deelnemer / begeleider.
- Originele geboortekaartjes.
- Foto's van een feest / religieuze feesten.
- Kaartje sturen naar een deelnemer die een kind gekregen heeft
- Spelletje Bingo: maak voor elke deelnemer een kaart met zes plaatjes van familieleden.
- Luister met de deelnemers naar liedjes. Doel hiervan is dat deelnemers de melodie van de taal horen. Vraag aan deelnemers of ze woorden herkennen. Het is niet de bedoeling dat het liedje woord voor woord wordt verstaan en/of besproken. De liedjes, die te vinden zijn op internet¹, zijn op dit niveau meestal te moeilijk. Liedjes bij deze module:
  - 'Dochters' van Marco Borsato.
  - 'Samen zijn' van Willeke Alberti.
  - 'Papa' van Stef Bos.
  - 'Geen kind meer' van Karin Bloemen.
  - 'Een vriend zien huilen' van Herman van Veen.
- Neem de Zeg na / Taalriedel oefeningen op als die mogelijkheden er zijn en laat de deelnemers hun teksten terugluisteren.

1 - Veel liedjes zijn te beluisteren via Spotify (programma is gratis te downloaden via www.spotify.com.)

Colofon

Dit product is tot stand gekomen door:

Het Begint met Taal
Koningin Wilhelminalaan 8, 3527 LD Utrecht
030-2422841
info@hetbegintmettaal.nl, www.hetbegintmettaal.nl

Algemene projectleiding: Sylvia de Groot Heupner

Vrije Universiteit Amsterdam - VU-NT2
De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
020-5986575, 06-10817548
c.w.h.vander.voort@vu.nl, www.nt2.vu.nl

Inhoudelijke projectleiding: Vita Olijhoek (VU-NT2)

Concept & advies: Carola van der Voort

Van Dale Uitgevers
Postbus 13288
3507 LG Utrecht

Correspondentieadres: redactie@vandale.nl
www.vandale.nl / www.vandale.be

Auteurs: Martijn Baalman, Vita Olijhoek en
Carola van der Voort

Ontworpen door: Beeldenfabriek, Rotterdam

Fotografie:
Lucy Coenen, Marloes de Haan en Vita Olijhoek, Den Haag,
070-3838849, Lucycoenen@planet.nl

Audiobestanden: de bij deze module horende
audiobestanden zijn te beluisteren en/of te downloaden op
www.vandale.nl/spreektaal.

Beeldmateriaal: al het beeldmateriaal is met zorg
geselecteerd. Mocht u desondanks menen dat wij uw
rechten niet goed gerespecteerd hebben, neemt u dan
contact op met Het Begint met Taal.

Meer informatie? Neem contact op met Het Begint met Taal
via 030-2422841 of info@hetbegintmettaal.nl.

SpreekTaal 1 is ontwikkeld door Het Begint met Taal en de Vrije Universiteit Amsterdam en mogelijk gemaakt dankzij financiële ondersteuning van het Oranje Fonds, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

SpreekTaal – hét materiaal voor taalcoaching

SpreekTaal is de meest gebruikte methode voor taalcoaching aan anderstaligen. Het materiaal is uitgebreid getest in de praktijk en speciaal ontwikkeld voor taalvrijwilligers die anderstaligen ondersteunen met het beter leren spreken van de Nederlandse taal.

- geschikt voor zowel een-op-een taalcoaching als kleine groepen
- eenvoudig in gebruik (geen leservaring vereist)
- goede aansluiting op de dagelijkse praktijk
- laagdrempelig, leuk en leerzaam

De methode bestaat uit twee series: **SpreekTaal 1** (niveau 0 tot A1+) en **SpreekTaal 2** (niveau A1 tot A2). Beide series bestaan uit vijftien praktische modules over dagelijkse onderwerpen, zoals Eten & Drinken, Wonen en Gezondheid. Elke afzonderlijke module bevat verschillende audio-opnames en biedt materiaal voor ongeveer 5 uur taalcoaching.

De audiobestanden die bij deze module horen, zijn te beluisteren en/of te downloaden via: www.vandale.nl/spreektaal.

SpreekTaal 1 - module 1 t/m 15

1 Praten over jezelf	6 Kleding & uiterlijk	11 Gezondheid
2 Familie & vrienden	7 Leren	12 Werk
3 Eten & drinken	8 Kopen	13 Dag & tijd
4 Wonen	9 Reizen	14 Bellen
5 Vrije tijd	10 Het weer	15 Geld

Het Begint met Taal versterkt taalvrijwilligersorganisaties op ruim 250 locaties in verschillende fases bij het slim organiseren van taalcoaching aan anderstaligen. Op deze locaties oefenen wekelijks 15.000 taalvrijwilligers met 28.000 anderstaligen de Nederlandse taal. Nieuwe initiatieven kunnen op die manier gelijk aan de slag, ervaren organisaties kunnen groeien en methodes die lokaal goed werken rollen wij landelijk uit. Zo leren we van elkaar en wordt taalcoaching nóg effectiever. Zie voor meer informatie: www.hetbegintmettaal.nl

© 2018 Het Begint met Taal
© 2018 Van Dale Uitgevers

Alle rechten voorbehouden.

